

Llei 46/2014, del 18 de desembre, de la successió per causa de mort (Text refós per LesLleis.com)

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius 
- TÍTOL I. Disposicions generals
 - Capítol I. L'obertura de la successió i les qualitats per a succeir
 - Secció primera. L'obertura de la successió
 - Article 1. *Obertura de la successió*
 - Article 2. *Successió de la persona declarada morta* 
 - Article 3. *La vocació successòria*
 - Article 4. *Moment de la delació*

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 18 de desembre del 2014 ha aprovat la següent:

Llei 46/2014, del 18 de desembre, de la successió per causa de mort

Índex

Exposició de motius
Títol I. Disposicions generals
Capítol I. L'obertura de la successió i les qualitats per a succeir
Secció primera. L'obertura de la successió
Article 1. Obertura de la successió
Article 2. La declaració judicial de mort
Article 3. La vocació successòria
Article 4. Moment de la delació
Secció segona. La capacitat successòria
Article 5. Persones físiques
Article 6. Persones jurídiques
Article 7. Indignitat successòria
Article 8. Reconciliació i perdó
Article 9. Inhabilitat successòria
Article 10. Ineficàcia
Article 11. Caducitat de l'acció
Article 12. Efectes de la indignitat i la inhabilitat
Capítol II. La successió hereditària
Article 13. Adquisició de l'herència
Article 14. Universalitat de la successió
Article 15. Possessió
Article 16. Inexistència de reserves i reversions legals
Article 17. Herència ja cent
Capítol III. L'acceptació i la repudiació de l'herència
Secció primera. Disposicions generals
Article 18. Exercici de la delació
Article 19. Requisits
Article 20. Formes d'acceptació
Article 21. Repudiació
Article 22. Repudiació en perjudici dels creditors
Article 23. Capacitat per acceptar i repudiar
Article 24. Impugnació de l'acceptació o la repudiació
Article 25. Pluralitat de crides
Article 26. Interpel·lació judicial
Article 27. Dret de transmissió
Secció segona. L'acceptació pura i simple
Article 28. Acceptació pura i simple
Article 29. Responsabilitat de l'hereu
Article 30. Càrregues hereditàries
Secció tercera. L'acceptació de l'herència a benefici d'inventari
Article 31. Acceptació a benefici d'inventari i benefici legal d'inventari
Article 32. Inventari

Article 33. Efectes de l'acceptació a benefici d'inventari
Article 34. Administració de l'herència beneficiària
Secció quarta. El benefici de separació de patrimonis
Article 35. Benefici de separació de patrimonis
Secció cinquena. Els béns adquirits per menors d'edat o incapacitats
Article 36. Administració dels béns adquirits per menors d'edat o incapacitats
Capítol IV. El dret d'acréixer
Article 37. Dret d'acréixer entre cohereus
Article 38. Efectes del dret d'acréixer
Article 39. Dret d'acréixer en els llegats
Article 40. Dret d'acréixer en els fideïcomisos
Capítol V. La comunitat hereditària
Article 41. Objecte
Article 42. Durada de la comunitat
Article 43. Facultats d'ús i gaudi
Article 44. Administració
Article 45. Disposició de béns i drets hereditaris
Article 46. Disposició de la quota hereditària
Capítol VI. La partició i la col·lació
Secció primera. La partició
Article 47. Dret a la partició i efectes
Article 48. Suspensió de la partició
Article 49. Oposició dels creditors
Article 50. Partició pel causant
Article 51. Partició per marmessor o comptador partidori
Article 52. Partició pels cohereus
Article 53. Partició arbitral o judicial
Article 54. Adjudicació
Article 55. Liquidació
Article 56. Sanejament
Article 57. Adjudicació de crèdits i rendes
Article 58. Rescissió per lesió de la partició
Article 59. Rectificació de la partició
Article 60. Addició de la partició
Article 61. Responsabilitat dels cohereus
Secció segona. La col·lació
Article 62. Béns col·lacionables
Article 63. Col·lació en lloc d'ascendents
Article 64. Beneficiaris
Article 65. Valoració de les atribucions col·lacionables
Capítol VII. La protecció del dret hereditari
Article 66. L'acció de petició d'herència
Article 67. L'hereu aparent
Títol II. La successió contractual
Capítol I. Els pactes successoris
Secció primera. Disposicions generals
Article 68. Concepte
Article 69. Atorgants i tercers afavorits
Article 70. Capacitat
Article 71. Objecte
Article 72. Forma
Article 73. Nul·litat dels pactes successoris
Article 74. Acció de nul·litat
Article 75. Modificació i resolució per mutu acord
Article 76. Revocació per indignitat
Article 77. Revocació per voluntat unilateral
Article 78. Exercici de la facultat de revocació
Article 79. Efectes de la revocació
Article 80. Incidència de crisis matrimonials o de convivència
Secció segona. Els heretaments
Article 81. Concepte
Article 82. Heretament simple i cumulatiu
Article 83. Heretament mutual
Article 84. Heretament preventiu
Article 85. Reserva per disposar i assignacions per a llegítimes
Article 86. Eficàcia revocatòria

Article 87. Transmissibilitat de la qualitat d'hereu
Article 88. Efectes de l'heretament en vida de l'heretant
Article 89. Responsabilitat de l'hereu pels deutes de l'heretant
Article 90. Pacte reversional i reversió legal
Article 91. Efectes de l'heretament a l'obertura de la successió
Secció tercera. Pactes successoris d'atribució particular
Article 92. Modalitats
Article 93. Efectes de les atribucions particulars
Títol III. La successió testada
Capítol I. Els testaments, els codicils i les memòries testamentàries
Secció primera. Disposicions generals
Article 94. El testament
Article 95. Capacitat per a testar
Article 96. Tipus de testaments
Article 97. Interpretació de les disposicions testamentàries
Secció segona. Els testaments notariais
Article 98. Identificació, judici de capacitat
Article 99. Intervenció de facultatiu
Article 100. Testimonis
Article 101. La llengua del testament
Article 102. El testament obert
Article 103. El testament tancat
Article 104. Autorització del testament tancat
Article 105. Obertura del testament tancat
Secció tercera. Testament hològraf
Article 106. Requisits de validesa
Article 107. Adveració i caducitat
Secció quarta. Els codicils i les memòries testamentàries
Article 108. Codicil
Article 109. Memòria testamentària
Capítol II. Nul·litat i ineficàcia dels testaments i de les disposicions testamentàries
Article 110. Nul·litat del testament
Article 111. Nul·litat de disposicions testamentàries
Article 112. Acció de nul·litat
Article 113. Conseqüències de la nul·litat
Article 114. Conversió del testament nul o ineficax
Article 115. Revocabilitat de les disposicions testamentàries
Article 116. Revocació dels testaments
Article 117. Revocació material del testament hològraf
Article 118. Revocació de disposicions testamentàries per codicil
Article 119. Revocació de codicils i memòries testamentàries
Article 120. Ineficàcia sobrevinguda per crisi matrimonial o de convivència
Capítol III. La institució d'hereu
Secció primera. Disposicions generals
Article 121. Necessitat d'institució d'hereu
Article 122. Institució d'hereu en cosa certa
Article 123. Institució vitalícia
Article 124. Institució en usdefruit
Article 125. Institució conjunta
Article 126. Institució d'hereu a favor d'una persona i els seus fills
Article 127. Abast de la institució hereditària a favor dels fills
Article 128. Institució a favor dels parents
Article 129. Exclusió testamentària d'hereus intestats
Secció segona. La institució d'hereu sota condició
Article 130. Perdurabilitat de la institució d'hereu
Article 131. Eficàcia de la institució sota condició suspensiva i termini incert
Article 132. Facultats de l'hereu condicional
Article 133. Compliment de la condició
Article 134. Modalitats de condició
Capítol IV. La designació d'hereu per fiduciari
Secció primera. La designació d'hereu pel cònjuge o convivent
Article 135. Designació d'hereu pel cònjuge o convivent
Article 136. Forma de l'elecció o distribució
Article 137. Administració de l'herència
Secció segona. La designació d'hereu pels parents
Article 138. Designació d'hereu pels parents

Article 139. Elecció o distribució
Article 140. Administració de l'herència
Capítol V. Les substitucions hereditàries
Secció primera. La substitució vulgar
Article 141. Supòsits de substitució vulgar
Article 142. Efectes de la substitució vulgar
Secció segona. La substitució pupil·lar
Article 143. Designació de substitut
Article 144. Naturalesa de la substitució
Article 145. Substitució pupil·lar tàcita
Article 146. Dret a llegítima
Secció tercera. La substitució exemplar
Article 147. Requisits
Article 148. Concurrencia de substitucions
Article 149. Designació de substitut
Article 150. Ineficàcia de la substitució
Article 151. Aplicació de les normes de la substitució pupil·lar
Capítol VI. Els fideïcomisos
Secció primera. Els fideïcomisos en general
Article 152. Concepte
Article 153. Ordenació
Article 154. Modalitats
Article 155. Capacitat per ser fideïcomissari
Article 156. Delació del fideïcomís
Article 157. Substitució vulgar en fideïcomís i vulgar implícita
Article 158. Límits dels fideïcomisos
Article 159. Fideïcomís d'elecció i de distribució
Article 160. Extinció del fideïcomís
Secció segona. Interpretació dels fideïcomisos
Article 161. Forma expressa i tàcita
Article 162. Interpretació restrictiva
Article 163. Presumpció de condició
Article 164. Condició de no tenir fills
Article 165. Fills posats com a condició
Secció tercera. Els efectes del fideïcomís mentre està pendent
Article 166. Realització d'inventari
Article 167. Prestació de garantia
Article 168. Obligacions respecte als béns fideïcomesos
Article 169. Responsabilitat del fiduciari
Article 170. Facultats del fiduciari
Article 171. Partició de l'herència i divisió de cosa comuna
Article 172. Conservació i administració
Article 173. Exercici d'accions i eficàcia de sentències, laudes i transaccions
Article 174. Facultats del fideïcomissari sobre el seu dret
Secció quarta. Disposició dels béns fideïcomesos
Article 175. Principi general
Article 176. Disposició de béns amb autorització del fideïcomitent o de terceres persones
Article 177. Disposició de béns amb notificació als fideïcomissaris
Article 178. Disposició de béns sota pròpia responsabilitat
Article 179. Disposició de béns lliures de fideïcomís amb autorització judicial
Article 180. Disposició de béns lliures de fideïcomís amb consentiment dels fideïcomissaris
Secció cinquena. Els efectes del fideïcomís al moment de la seva delació
Article 181. Efectes de la delació
Article 182. Lliurament de la possessió
Article 183. Responsabilitat del fideïcomissari
Article 184. Deures de liquidació
Article 185. Impugnació d'actes en frau del fideïcomís
Secció sisena. El fideïcomís de residu i la substitució preventiva de residu
Article 186. Fideïcomís de residu
Article 187. Imputació
Article 188. Règim jurídic
Article 189. Substitució preventiva de residu
Capítol VII. Els llegats
Secció primera. Els llegats i els seus efectes
Article 190. Atorgament
Article 191. Beneficiaris del llegat

Article 192. Prellegat
Article 193. Substitució vulgar
Article 194. Persones gravables
Article 195. Objecte del llegat
Article 196. Eficàcia del llegat
Article 197. Llegat sota condició o termini
Article 198. Delació
Article 199. Efectes de la delació
Article 200. Acceptació i repudiació
Article 201. Transmissió del dret al llegat
Article 202. Compliment i riscos
Article 203. Fruits de la cosa llegada
Article 204. Extensió del llegat
Article 205. Accions del legatari i presa de possessió del llegat
Article 206. Garanties del llegat
Secció segona. Les modalitats de llegats
Article 207. Llegat de cosa alternativa
Article 208. Llegat de cosa aliena
Article 209. Llegat de cosa genèrica
Article 210. Llegats de diners i altres actius financers
Article 211. Llegat d'accions i participacions socials
Article 212. Llegat de cosa gravada
Article 213. Llegat d'empresa i universalitat
Article 214. Llegats de crèdit i de deute
Article 215. Llegat d'usdefruit universal
Article 216. Llegat de part alíquota
Article 217. Llegats d'aliments
Secció tercera. La ineficàcia dels llegats
Article 218. Revocació dels llegats
Article 219. Extinció dels llegats
Article 220. Reducció o supressió de llegats excessius
Article 221. Ordre i pràctica de la reducció
Capítol VIII. Les disposicions modals i les prohibicions de disposar
Article 222. Mode successori
Article 223. Disposicions per sufragis i obres pies
Article 224. Prohibicions de disposar en el testament
Capítol IX. Els marmessors
Article 225. Nomenament
Article 226. Capacitat i legitimació
Article 227. Acceptació, excusa i renúncia
Article 228. Gratuïtat i despeses
Article 229. Marmessor universal
Article 230. Facultats del marmessor universal
Article 231. Marmessoria universal de realització d'herència
Article 232. Marmessoria universal de lliurament directe de romanent de béns
Article 233. Destinació de l'herència a sufragis o als pobres
Article 234. Marmessor particular
Article 235. Compliment de l'encàrrec
Article 236. Cessament
Article 237. Finalització de l'encàrrec
Títol IV. La successió intestada
Capítol I. Disposicions generals
Article 238. Obertura de la successió intestada
Article 239. La delació en la successió intestada
Capítol II. Sistema de la successió intestada
Article 240. Crides legals
Article 241. Parentiu
Article 242. Càlcul del parentiu
Article 243. Principi de proximitat de grau
Article 244. Successió per graus i ordres
Article 245. Dret de representació
Article 246. Divisió de l'herència
Capítol III. L'ordre de succeir
Secció primera. La successió en línia directa descendent
Article 247. Delació als fills i als descendents de grau ulterior
Article 248. La successió dels fills adoptius

Secció segona. La successió del cònjuge vidu i del convivent en unió estable de parella

Article 249. Successió del cònjuge vidu i del convivent

Article 250. Usdefruit

Article 251. Commutació de l'usdefruit

Article 252. Manca de dret a succeir

Article 253. Atribució expressa en la declaració d'hereus

Secció segona. La successió en línia directa ascendent

Article 254. Delació als progenitors i ascendents

Secció quarta. La successió dels col·laterals

Article 255. Delació als col·laterals

Article 256. Germans i fills de germans

Article 257. Crida als altres col·laterals

Secció cinquena. La successió de l'Estat

Article 258. Successió a manca de parents fins el sisè grau

Capítol IV. La successió de l'impúber

Article 259. Caràcter troncal dels béns

Capítol V. Béns troncal

Article 260. Béns troncal

Article 261. Successió en els béns troncal

Títol V. La llegítima

Capítol I. Disposicions generals

Article 262. Dret a la llegítima

Article 263. Naixement del dret i acceptació

Article 264. Renúncia a la llegítima futura

Capítol II. Els legitimaris i la determinació de la llegítima

Article 265. Llegítima dels descendents i dret de representació

Article 266. Llegítima dels progenitors

Article 267. Quantia i còmput de la llegítima

Article 268. Llegítima individual

Capítol III. L'atribució, la imputació, la percepció i el pagament de la llegítima

Article 269. Atribució a títol d'herència o de llegat

Article 270. Imputació de donacions i atribucions particulars

Article 271. Intangibilitat qualitativa

Article 272. Suplement de llegítima

Article 273. Pagament

Article 274. Valoració dels béns

Article 275. Interessos

Article 276. Responsabilitat

Capítol IV. La preterició i el desheretament

Article 277. Preterició de legitimaris

Article 278. El desheretament i les seves causes

Article 279. Requisits del desheretament

Article 280. Reconciliació i perdó

Article 281. Impugnació del desheretament

Article 282. Desheretament injust

Capítol V. La inoficiositat

Article 283. Inoficiositat legitimària

Article 284. Ordre de reducció

Article 285. Acció d'inoficiositat

Capítol VI. L'extinció de la llegítima

Article 286. Causes d'extinció

Article 287. Prescripció

Títol VI. La quarta vidual

Article 288. Dret a la quarta vidual

Article 289. Exclusió del dret

Article 290. Còmput

Article 291. Reclamació i pagament

Article 292. Reducció o supressió de llegats i donacions

Article 293. Extinció

Disposicions addicionals

Primera. Normes de dret internacional privat

1. Tribunal competent

2. Llei aplicable

3. Testament en país estranger

Segona. Fonts del dret privat

1. Fonts del dret

2. Supletorietat normativa
3. Dret subsidiari
4. Jurisprudència
- Tercera. Rang normatiu de la Llei
- Disposicions transitòries
- Primera. Règim general de dret transitori
- Segona. Testaments, codicils i memòries testamentàries atorgats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei
- Tercera. Testament davant rector
- Quarta. Fideïcomisos
- Cinquena. Retribució de marmessors i dels hereus de confiança
- Sisena. Heretaments
- Setena. Reserva
- Vuitena. Successió intestada
- Novena. Prescripció i caducitat
- Disposició derogatòria
- Disposicions finals
- Primera. De modificació
- Segona. Entrada en vigor

Exposició de motius

El vintè aniversari de la promulgació de la Constitució va permetre, aprofitant el significat d'aquest fet rellevant en el procés de juridificació de l'Estat andorrà, fer palesa la necessitat de seguir el camí de la regulació del dret privat andorrà. Aquesta necessitat ve determinada per una raó de fons. De fet, un Estat no és altra cosa que un sistema jurídic, és a dir, un pla vinculant de convivència en la justícia que, en una societat democràtica, és expressió de la voluntat social dominant democràticament expressada. Ara bé, la vigència efectiva d'aquest sistema jurídic, d'aquest pla de convivència en la justícia, no és tan sols una exigència imperativa de la realització d'un ideal de justícia, sinó que és també el pressupost imprescindible de la seguretat jurídica.

En aquesta línia, s'ha de destacar que, vint anys després de l'entrada en vigor de la Constitució, es pot parlar d'èxit. La consolidació del Principat d'Andorra com un actor més dintre de l'escenari de la comunitat internacional és un fet que, precisament per la seva absoluta normalitat, passa ja desapercebut. El Principat d'Andorra és un país organitzat jurídicament en forma d'Estat sobirà, independent, democràtic i de dret. I és per tant, com tal Estat, un poble subjecte a una llei que fa a tots els seus ciutadans lliures i iguals. Però la culminació de la juridificació de l'Estat andorrà no es va aconseguir ni de lluny amb la promulgació de la Constitució, tot i ser aquesta la llei de lleis, base i columna axial de tot l'ordenament jurídic. És precís continuar la tasca amb un procés exhaustiu d'ordenació normativa del Dret privat, de les lleis que regulen directament la vida i les relacions de les persones, les seves propietats i els seus negocis, la seva família i les seves herències. La mateixa Carta Magna, en el capítol V del títol II, reconeix en el seu article 27.1, juntament amb el dret a la propietat privada, el dret a l'herència, els quals, juntament amb altres drets i principis constitucionals, segons l'article 39.3 de la Constitució, conformen la legislació i l'acció dels poders públics.

Aquesta Llei de la successió per causa de mort, com a part del procés de regulació del Dret privat, contribueix a consolidar la identitat andorrana, a confirmar l'estatus d'Andorra com a Estat sobirà dintre d'Europa i a augmentar la seguretat jurídica.

En aquest marc, la present Llei respon als següents principis i criteris.

1. Ordenació sistemàtica de la Llei

L'ordenació sistemàtica d'aquesta Llei segueix un criteri seqüencial, en el sentit d'obertura de la successió, vocació, delació i acceptació (amb les excepcions corresponents i relatives als llegats, la llegítima i el fideïcomís) i, d'altra banda, es regulen els fonaments de la vocació, és a dir, la successió contractual, la testada i la intestada, per acabar, finalment, regulant la llegítima i la quarta vidual com a atribucions legals.

Tot i que no es té en compte la sistemàtica de la codificació catalana, aquesta legislació (tant el codi de successions de 1991 com el llibre quart del codi civil de 2008) s'ha tingut en compte per ser, precisament, la més recent i la més evolucionada tècnicament en el nostre àmbit jurídic-cultural i, especialment, per formar part d'una tradició jurídica comuna, manifestada pel fet que el Dret català anterior al Decret de Nova Planta de 1716 ha format part de la regulació civil andorrana (no només com a lleis pàtries, sinó també com a complement del dret supletori), tal com ho estableix expressament l'exposició de motius de la Llei de reforma del Dret de successions, de 31 de juliol de 1989 i tal com ho ha reconegut la jurisprudència en la important STSJA núm. 2255, de 18 de novembre de 2004 (precedida per les STSJA núm. 2233 de 23 de setembre de 2004 i núm. 2132 de 8 de gener de 2004).

2. La regulació continguda en aquesta Llei de la successió per causa de mort haurà de ser imprescindiblement concordada amb la regulació que es faci en el futur del Codi de família.

3. L'equiparació en drets del cònjuge unit en matrimoni o en unió civil amb el convivent en unió estable de parella, formalment constituïda. D'aquesta manera, el règim jurídic del supervivent d'una unió estable de parella és simètric al mateix règim del cònjuge supervivent, superant per tant les previsions de la Llei 4/2005, del 21 de febrer, qualificada de les unions estables de parella. Les característiques

socioeconòmiques de la societat andorrana actual i amb projecció a aquest segle XXI ha aconsellat superar aquesta regulació de la LUEP/2005.

D'aquesta manera cal fer atenció en l'aspecte següent:

4. La regulació dels pactes successoris i heretaments ha requerit una actualització i modernització que ha tingut en compte la seva potencialitat per a ser un instrument adequat de transmissió de les empreses familiars, tan característiques del nostre teixit econòmic.

5. En relació amb la successió testada, s'ha previst:

- a) S'admet la compatibilitat de la testada i la intestada, tot fent notar, especialment, el caràcter subsidiari de la successió intestada i la prevalença de la testada. Es tracta d'una solució més ajustada a la perspectiva actual d'un major caràcter patrimonial de la successió i que es fonamenta en un major respecte a la voluntat del causant quan no ha volgut, intencionadament, disposar de la "totalitat" de la seva herència o bé perquè la disposició d'una part del patrimoni ha esdevingut ineficaz.
- b) La col·lació segons la tradició jurídica andorrana

En aquest sentit, s'ha optat per fer prevaler la voluntat del causant, de manera que la llei no ha de suplir-la i establir una igualació dels fills, tret que el causant ho hagi volgut. Per tant, el criteri és que les donacions no són col·lacionables (ni molt menys imputables), llevat de les ob causam i de les que el donant declari expressament en el moment de la donació o en el testament.

- c) La supressió dels testimonis en el testament notarial

S'enforteix la funció notarial amb la supressió de la presència de dos testimonis, llevat que hi hagi circumstàncies especials en el testador o que el mateix testador o el notari ho considerin convenient.

- d) La supressió del testament davant rector

S'ha suprimit el testament davant rector, actualment vigent d'acord amb Decretals, III,26,10, en el sentit que el testament atorgat davant del rector i dos testimonis és testament vàlid. Aquesta decisió es basa en dues raons: els dubtes de la seva constitucionalitat, d'acord amb l'art. 11 CA, quan estableix la llibertat religiosa i de culte i, d'altra banda, en major mesura, els dubtes sobre el reconeixement de competència notarial als rectors, després que la Llei del notariat, de 28 de novembre de 1996, en el seu art. 1 i 21.1d), atorga exclusivament aquesta competència als notaris.

- e) La generalització del testament hològraf

No hi ha raó per mantenir el criteri restrictiu del Dret andorrà tradicional (admissió tan sols del testament *parentum inter liberos*), perpetuant així una peculiaritat normativa que és contrària a la tendència moderna de llibertat de forma, que està privada d'un fonament concloent i que marca una diferència injustificada amb els països de l'entorn.

- f) La supressió de la quarta trebel·liànica

En la regulació dels fideïcomisos, es proposa la supressió de la quarta trebel·liànica atesa la no necessitat d'incentivar l'acceptació per part de l'hereu, per tal que li correspongui una quota lliure. Aquesta quarta establerta pel Senatconsult Pegasià (Institucions 2,23,5), però denominada trebel·liànica, s'orientava a fomentar l'acceptació de l'herència per part de l'hereu fiduciari i evitar la successió intestada, finalitat que, actualment, no és necessària tenint en compte la compatibilitat de la testada i la intestada que es proposa en la regulació d'aquesta Llei.

- g) La supressió de la quarta falcídia

En la regulació dels llegats es proposa, també, la supressió de la quarta falcídia. La raó és, igualment, la no necessitat d'incentivar l'acceptació per part de l'hereu, ja que es poden ordenar llegats a la intestada, a més de la compatibilitat entre la testada i la intestada. També, per coherència amb la supressió de la quarta trebel·liànica. D'altra banda, en el cas de la falcídia, una segona raó important és que es té en compte que, normalment, l'hereu gravat amb els llegats té també la qualitat de legitimari, de manera que resulta excessiu que l'hereu pugui tenir la quarta falcídia i, a més, la quarta legitimària.

- h) La gratuïtat del càrrec de marmessor

S'estableix la gratuïtat del càrrec de marmessor, com a principi, a no ser que el testador estableixi una retribució determinada; tenint en compte, però, que totes les despeses ocasionades per l'exercici del càrrec són a càrrec de l'herència i que els marmessors tenen dret al

reemborsament de les despeses ocasionades per la seva funció.

i) La no admissió del testament mancomunat

El testament mancomunat és una forma testamentària molt utilitzada als països que l'admeten a causa de la seva gran utilitat en els testaments "*correspectius*", donat que no és possible la seva revocació per un sol dels testadors sense coneixement de l'altre. No obstant aquest fet rellevant, s'ha optat per no recollir aquesta modalitat de testament per la seva falta de tradició a Andorra, així com per la possibilitat de suplir-la mitjançant l'atorgament de capítols matrimonials.

6. La supressió de les donacions mortis causa

Es tracta d'una institució pròpia d'unes circumstàncies socials ja fa temps superades, fet que ha portat aquesta figura a la seva pràctica assimilació per altres institucions, especialment el testament.

7. El manteniment de la llegítima

Malgrat que pot haver-hi determinats arguments sòlids en contra, derivats del principi de la veritable llibertat de testar, s'opta per mantenir la llegítima, per ser una institució molt arrelada al nostre ordenament jurídic.

8. La successió intestada

Es manté fonamentalment el sistema romà, tradicional al Principat d'Andorra, de la successió *ordinum et graduum*. La Llei millora i privilegia la posició del vidu i del convivent sobrevivent de manera que seran cridats, en absència de descendents, abans que els pares i altres ascendents i restants col·laterals. Així mateix, es preveu un ordre de crides especial per determinats béns troncal.

9. La supressió de la reserva binupcial i la Lex Hac Edictali

Tenint en compte la realitat social d'avui, no es poden considerar adequades les limitacions legals a la llibertat de disposició de béns, ni que sigui amb la finalitat de protecció dels interessos dels fills i descendents comuns d'un anterior matrimoni. En aquest sentit, a més, la reserva binupcial, única vigent a Andorra (fonamentada a la Lex Feminae -Codi 5,9,3- a la constitució Haec edictali -Codi 5,9,6- i Novel·la 22), està prevista només per al cas de nou matrimoni, de manera que s'exclou una unió convivencial o de tenir descendència amb una altra persona. Per tant, més que una adaptació a la societat andorrana actual, allò més adequat és la seva supressió.

10. La incorporació de normes de dret internacional privat

En una disposició addicional es formulen algunes normes de dret internacional. Aquest precepte conté dues regles: la unitat i universalitat de la successió i, d'altra banda, la llei personal, determinada per la nacionalitat com a punt de connexió, de manera que implicarà l'aplicabilitat de la llei successòria andorrana, inherent a l'estatut personal, amb independència del lloc on es trobin els béns o on hagi tingut lloc la mort del causant.

Es desestima el criteri de la residència habitual com a punt de connexió únic, com també la possibilitat d'elecció de la llei aplicable. De tota manera, es reconeix l'aplicació de fet de la llei derivada de la residència habitual segons les circumstàncies del cas.

11. La incorporació de normes sobre fonts del dret

També en una disposició addicional, es proposen unes regles sobre les fonts del dret. La qüestió de les fonts del dret és un tema d'alta significació i dificultat per a l'ordenament jurídic andorrà, especialment pel valor de la jurisprudència. En aquest sentit, seria recomanable que en un futur es faci una llei ordinària sobre fonts i aplicació del dret, a manera d'un títol preliminar dels codis civils del nostre entorn jurídic-cultural.

Mostra redacció anterior, vigent del 01/01/2016 al 17/08/2022

TÍTOL I. Disposicions generals

Capítol I. L'obertura de la successió i les qualitats per a succeir

Secció primera. L'obertura de la successió

Article 1. *Obertura de la successió*

1. La successió s'obre amb la mort del causant o amb la declaració judicial de mort, al lloc on ha tingut l'últim domicili i, si aquest no és conegut, al lloc on es troba la major part del cabal relict.

2. Són nuls els contractes o pactes sobre herència futura, llevat dels admesos per aquesta Llei.

Article 2. *Successió de la persona declarada morta*

1. En cas de declaració judicial de mort, els hereus que succeeixin i els afavorits amb atribucions particulars en pacte successori estan obligats a formalitzar notarialment inventari i no podran disposar a títol gratuït dels béns i drets adquirits fins que no hagi transcorregut un termini de cinc anys des de la data de la declaració. Fins que no hagi transcorregut aquest termini els hereus no lliuraran tampoc els llegats ordenats testamentàriament.

2. Si la persona declarada judicialment morta reapareix, recobrarà els seus béns en l'estat en què es trobin, i tindrà dret a obtenir el preu dels que s'han venut, però no podrà reclamar els fruits i rendes que hagin produït durant el temps en què ha estat en vigor la declaració.

Mostra redacció anterior, vigent del 01/01/2016 al 17/08/2022

Article 3. *La vocació successòria*

1. La vocació successòria té lloc per contracte successori, per testament o per llei.

2. La successió intestada només pot tenir lloc quan no hi ha hereu contractual o testamentari o en cas que la institució d'hereu testamentari no sigui de la totalitat de l'herència.

Article 4. *Moment de la delació*

1. La successió es defereix en el moment de l'obertura de la successió, llevat els heretaments i els fideïcomisos que tenen una regulació específica.

2. Si la institució està sotmesa a condició suspensiva, l'herència es defereix en el moment del compliment de la condició.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.